

2015/2.DÖNEM
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI
İLERİ DÜZEYDE FİNANSAL MUHASEBE
29 Temmuz 2015-Çarşamba 18:00

SORULAR

Soru: 1- Aşağıdaki kavramları açıklayınız.

- a) Ekonomik olaylara ilişkin bilgi (**Kavramsal Çerçeve**) (**10 Puan**)
- b) Geri kazanılabilir tutar (**TMS 36**) (**10 Puan**)
- c) Defter Değeri (**TMS 16**) (**10 Puan**)

Soru 2- Finansal Raporlamanın Hazırlanma ve Sunulma Esaslarına İlişkin Kavramsal Çerçeveye göre Faydalı finansal bilginin niteliksel özelliklerini sayınız. (**10 Puan**) Bunlar içerisinde yer alan finansal tabloların anlaşılabilirlik özelliklerini açıklayınız. (**20 Puan**)

1

Soru: 3- TMS 2 - "STOKLAR" Standardına göre;

- a) Stok Değerlemesi nasıl yapılır? Açıklayınız (**20 Puan**)
- b) Stokların "Dönüştürme Maliyetlerini" Açıklayınız (**20 Puan**)

CEVAPLAR

Cevap 1-

- a) Ekonomik olaylara ilişkin bilgi (Kavramsal Çerçeve)** : Finansal raporlar, raporlayan işletmenin ekonomik kaynakları, işletmeye karşı ileri sürelebilen haklar ve bu kaynaklar ile haklarda değişime neden olan işlemler, diğer olaylar ve koşulların etkileri hakkında bilgi sağlar. Bu bilgi, Kavramsal Çerçeve 'de ekonomik olaylara ilişkin bilgi olarak adlandırılmıştır.
- b) Geri kazanılabilir tutar (TMS 36, paragraf 19):** Bir varlığın net satış fiyatı ve kullanım değerinden büyük olanıdır. Ancak hemen belirtilmelidir ki, geri kazanılabilir tutarın tespitinde, satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değer (net satış fiyatı) ile kullanım değerinden her ikisini de hesaplamak her zaman gerekli değildir. Anılan tutardan herhangi birinin defter değerini aşması durumunda söz konusu varlık değer düşüklüğüne uğramamıştır ve diğer tutarı tahmin etmek gerekmektedir.(TMS 36, paragraf 19)
- c) Defter Değeri (TMS 16);** Bir maddi duran varlığın kayıtlı değerinden, birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü zararlarının indirilmesi sonucu bulunan değerdir.

Cevap 2- Finansal Raporlananın Hazırlanma ve Sunulma Esaslarına İlişkin Kavramsal Çerçeveye göre Faydalı finansal bilginin niteliksel özellikleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Finansal bilginin faydalı olması için, (1) ihtiyaça uygun olması ve (2) açıklamayı amaçladığı hususu gerçeğe uygun bir şekilde sunması gereklidir. Finansal bilgi (3) karşılaştırılabilir, (4) doğrulanabilir, (5) anlaşılırabilir ise ve (6) zamanında sunulmuşsa söz konusu bilginin faydası arttırlılmış olur.

2

Anlaşılabilirlik ise kavramı destekleyici niteliksel özellikler arasında sayılmış olup, kavramsal çerçeveye göre anlaşılabilirlik ile ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir:

1. Bilginin açık ve öz olarak sınıflandırılması, tanımlanması ve sunulması onu anlaşılır kılar.
2. Bazı ekonomik olaylar, doğası gereği karmaşıktır ve basitleştirilemezler. Bu tür olaylara ilişkin bilgilerin finansal raporların dışında bırakılması, raporlardaki bilgilerin daha kolay anlaşılmasını sağlayabilir. Ancak böyle bir durumda, bu raporlar, eksik olmalarından dolayı yanlıltıcı olabileceklerdir.
3. Finansal raporlar, işletme faaliyetleri ve ekonomik faaliyetler hakkında makul seviyede bilgisi olan, bilgileri dikkatle gözden geçiren ve analiz eden kullanıcılar için hazırlanır. Bazen, bilgili ve dikkatli kullanıcılar bile karmaşık ekonomik olaylara ilişkin bilgileri anlamak için bir danışmandan yardım alma ihtiyacı duyabilirler.

Cevap 3-

- a) Stok Değerlemesi aşağıdaki şekilde yapılır.**

Stoklar, maliyet ve net gerçekleştirebilir değerin düşük olunu ile değerlenir.

Stokların Maliyeti

Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Net gerçekleştirilebilir değer

İşin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

b) Stokların “Dönüştürme Maliyetleri; direkt işçilik giderleri gibi, üretimle doğrudan ilişkili maliyetleri kapsar. Bu maliyetler ayrıca ilk madde ve malzemenin mamule dönüştürülmesinde katlanılan sabit ve değişken genel üretim giderlerinden sistematik bir şekilde dağıtılan tutarları da içerir. Sabit genel üretim maliyetleri; amortisman, fabrika binası ve teçhizatının bakım onarım giderleri gibi, üretim miktarından bağımsız olarak nispeten sabit kalan dolaylı üretim maliyetleri ile fabrikanın yönetim ve idaresi ile ilgili maliyetlerdir. Değişken genel üretim giderleri, endirekt (dolaylı) malzeme ve endirekt (dolaylı) işçilik gibi, üretim miktarı ile birlikte doğru orantılı olarak değişen dolaylı üretim maliyetleridir.

Sabit genel üretim maliyetlerinin dönüştürme maliyetlerine dağıtımları, üretim faaliyetlerinin normal kapasitede olacağı varsayıma dayanır. Normal kapasite, planlanan bakım-onarım çalışmalarından kaynaklanacak kapasite düşüklüğü de dikkate alınarak, normal koşullarda bir veya birkaç dönem veya sezonda elde edilmesi beklenen ortalama üretim miktarıdır. Gerçek üretim düzeyi normal kapasiteye yakınsa, bu kapasite normal kapasite olarak kabul edilebilir. Her bir üretim birimine dağıtılan sabit genel üretim gider tutarı, düşük kapasite ya da atıl kapasite nedeniyle arttırılmaz. Dağıtılmayan genel üretim giderleri, gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilerek sonuç hesaplarına alınır. Çok yüksek üretim olan dönemlerde, her bir üretim birimine dağıtılmış sabit genel üretim gideri payı düşer, böylece stoklar yüksek maliyetten değerlenmemiş olur. Değişken genel üretim giderleri, üretim tesislerinin gerçek kullanıma bağlı olarak her bir üretim birimine dağıtilır.

Üretim sürecinde aynı anda birden fazla ürün birlikte üretilebilir. Birlikte üretilen ürünler, her ürünün ana ürün olduğu “ortak ürünler” veya ana ürün ve yan ürün olabilir. Her bir ürünün üretim maliyetlerinin ayrı olarak belirlenemediği durumlarda, bu maliyetler ürünler arasında rasyonel ve tutarlı bir temele göre dağıtilır. Maliyetlerin dağıtımları, örneğin ürünlerin ayrılma noktasındaki veya tamamlandıktan sonraki nispi satış değerlerine göre yapılabilir. Yan ürünler, çoğunlukla yapıları gereği önemsizdirler. Eğer durum böylediyse, yan ürünler net gerçekleştirilebilir değerlerine göre ölçülürler ve bu tutar ana ürünün maliyetinden düşülür. Bunun sonucu olarak, ana ürünün defter değeri maliyetinden önemli ölçüde farklılık göstermez.